

پیام دکتر محمد مصدق

به مناسبت سالروز 30 تیر (دوشنبه شب 1332/4/9)

هموطنان عزیزم، به مناسبت تصادف با روز 30 تیر به یادبود شهیدانی که جان خود را در راه استقلال و عظمت کشور فدا کرده اند مراسمی برپا خواهید کرد که هم مراتب تکریم و احترام قبلی خود را به روح پاک این سربازان مجاهد راه حریت و آزادی تقدیم کنید و هم بدین وسیله ایمان و علاقه باطنی خویش را به ادامه مبارزه ای که این رادمردان فداکار در راه آن شربت شهادت نوشیده اند ابراز و اظهار تمایید.

روز 30 تیر در تاریخ مبارزات ممتد ملت ایران فراموش نشدنی است زیرا در این روز تمام افراد ملت از هر طبقه و مقام در مقابل تحریکات اجانب یک دل و یک زبان قیام و اقدام کرده اند و تا به مقصود نرسیدند از پای ننشستند.

در این روز تاریخی عده ای از گرامی ترین فرزندان ما به افتخار شهادت نائل شدند و با خون پاک خود نهال آمل ملت را آبیاری کرده اند تا به همت آیندگان روزی بارور و سایه گستر شود و ملت ایران از نعمت امن و آستایش و استقلال واقعی و آزادی حقیقی برخوردار گردد.

اگر در آن روز آن مردم بیدار و هوشیار نبودند و این حادثه را با ایمان و علاقه بی شائبه نسبت به ادامه نهضت ملی تلقی نمی کردند و زمام سرنوشت خویش را به دست حوادث نامعلوم می سپردند نه تنها آینده خود را دچار خطرات عظیم کرده بودند بلکه به افتخارات گذشته خویش نیز خط محو و بطلان می کشیدند.

اما خوشبختانه به عکس آنچه اجانب تصور می کردند ملت ایران با روشن بینی و بصیرت کامل به آینده خود می نگریست و خویشان را برای مقابله با هر حادثه ای که او را از ادامه مبارزه باز دارد آماده و مهیا می داشت و از هیچ مشکلی حتی مرگ، بیم و حراس به دل راه نمی داد.

حادثه 30 تیر بوته امتحانی شد که ملت ایران را در خود گذاخت و زر خالص او را از عیار فساد و تباهی جدا کرد و محک تجربه ای بود که افراد بی اراده و سست عنصر و همچنین خیانتکاران به مصالح ملی و دست نشانندگان سیاست اجنبی از آن آلوده و رسوا آمدند.

پس اگر در این حادثه عده ای از عزیزترین فرزندان ما به درجات شهادت رسیدند برای وصول به هدف مقدسی بود که این قیام ملی در پیش داشت و فنای ظاهری آنان ضامن بقای

استقلال کشور و دوام حیات ملت شد و چون به طیب خاطر برای جهاد در راه حق و حقیقت و تقوی و فضیلت تن به مرگ دادند در این سودا سرمایه حیات و زندگانی جاوید حاصل کردند و در مقابل این فداکاری البته تا ایران باقی است نام این آزادمردان در سرلوحه و دیباچه تاریخ افتخاراتن کشور به عظمت و بزرگی ثبت و ضبط خواهد شد و اثری که با خون پاک خود در تحکیم مبانی ملت و اساس استقلال مملکت بر جای گذارده اند یاد آنان را پیوسته در دل های ما و نسل آینده باقی و برقرار خواهد گذاشت.

هموطنان عزیزم، نهضت مقدس 30 تیر نشان داد که ملت ایران در مبارزه با اجانب به پایداری و استقامت مصمم است و ثابت کرد که این ملت آنجا که پای شرافت و استقلال مملکت در میان باشد مرگ را بر زندگی آلوده به ننگ و رسوائی ترجیح می دهد و به هیچ قیمت از ادامه نهضتی که آن را به بهای خون فرزندان خود خریده است باز نخواهند ایستاد. لابد به خاطر دارید که سال گذشته در چنین روزهایی دولت از ادامه خدمتگزاری مأیوس شد زیرا از هر جانب خود را با موانع و مشکلاتی مواجه می دید که دست سیاست اجنبی فراهم کرده بود در آن ایام نیز مانند این روزها دست تحریکات و دسائیس اجانب از هر جانب در کار بود و دولت که می بایست تمام کوشش و نیروی خود را در آن دقایق حساس در راه پیشرفت آمال ملت صرف کند بیشتر اوقات خود را برای مقابله و مراجعه به اینگونه تحریکات مصروف می داشت و در نتیجه از هدف اصلی خود که پیشرفت نهضت ملی بود باز می ماند و این تنها آرزوی بیگانگان بود که دولت را خسته و ناتوان کنند و از میدان مبارزه به در برند. عاقبت این گرفتاری ها و کارشکنی ها دولت را چنان در تنگنا و وفشار گذاشت که راهی جز کناره گیری در پیش نداشت و ناچار شد بار مسئولیتی را که ملت بر دوش او گذاشته در نیمه راه مبارزه بر زمین گذارد.

اما بلافاصله معلوم گشت که ملت ایران با کنره گیری این دولت از کار موافق نیست و به هر قیمت که ممکن باشد نخواهد گذاشت این جهاد مقدس بی نتیجه و ناتمام بماند. قیام بی نظیر سی ام تیر و فداکاری بی ماندی که عموم افراد ملت در این روز از خود نشان داده اند نمودار واضحی از عزم راسخ ملت ایران به دوام و بقای نهضت ملی بود که به صورت ابراز عقیده عمومی دایر به بقا و ادامه خدمتگزاری این دولت در آمد.

این رستاخیز ملی ثابت کرد که ملت ایران با واقع بینی و توجه کامل به مصالح خویش راه خود را انتخاب کرده و دیگر به هیچ قیمتی از آن باز نخواهند گشت. بیگانگان که در کمین

بودند در این واقعه دانستند که اینبار برخلاف انتظار با ملتب بیدار و علاقمند به استقلال خویش سر و کار پیدا کرده اند و دیگر ممکن نیست با حيله و نیرنگ این ملت را از ادامه طریقی که به دشواری پیموده است باز دارند و او را به همان سر منزل اول برگردانند و مردمی را که برای تأمین مقاصد حقه ملی خود با کمال شهامت و شجاعت حتی تن به مرگ داده اند بفریبند.

امروز هم اگرچه نفع طلبی عده ای معدود روزنه امیدی در پیش چشم آنان گشوده است و در تاریکی یأس و حرمان راهی در پیش پای مطامع خود می بینند ولی چون هنوز اکثریت قریب به اتفاق ملت در عزم خود راسخ و در تصمیم خویش پایدار است هرگز به مقصود نخواهند رسید و از این غبار کدورت کم ترین گردی بر دامان ملت ایران نخواهد نشست. هموطنان عزیزم، قیام 30 تیر و جانفشانی و استقامت بی دریغ ملت و قطع امید اجانب از این که بتوانند در مبانی اتحاد و اتفاق ما رخنه ای ایجاد کنند در پیشرفت ملت ایران به سوی مقصد و هدف نهائی خود بیش از آنچه بتوان گفت پر ارزش بود و مفید و موثر افتاد. اکنون بر ما فرض و واجب است که این سرمایه معنوی را که در بهای خون پاک عزیزان خود به دست آورده ایم و بزرگ ترین ضامن پیروزی ملت در این مبارزه و جهاد مقدس خواهد بود مفت و رایگان از دست ندهیم اتحاد و اتفاق خود را با کمال دور اندیشی و خالی از هرگونه شائبه غرض ورزی و کینه توزی حفظ کنیم و نگذاریم حریف مکار این حربه قاطع را از دست ما بگیرد و با ایجاد نفاق و پراکندگی چنان به خود سرگرم و مشغول کند که آمال ملی خویش را به کلی فراموش کنیم و از پیشرفت به سوی مقصد نهائی باز مانیم.

ملت ایران اگر خواسته باشد در ردیف سایر ملل بزرگ جهان مقام و موقعیتی را که شایسته او و گذشته پر افتخار اوست بار دیگر احراز کند باید از محرومیت و مشکلات نگریزد و از فداکاری و جانبازی نترسد ما نباید زندگانی را به هر صورت و کیفیت که به ما عرضه می شود دوست بداریم و بدان قانع و خرسند باشیم اگر زندگانی توأم با آزادی و استقلال نباشد به قدر پیشیزی ارزش نخواهد داشت برای رسیدن به این هدف عالی تاریخ زندگی ملل بزرگ عالم شاهد مبارزات و مجاهدات و گذشت ها و فداکاری ها است.

سرنوشت ملت ایران نیز در طول تاریخ خود همواره با این گونه محرومیت ها و مصایب توأم و همراه بوده است و در همه این موارد ملت ما موانع و مشکلات را با بردباری و شکیبائی تحمل و تلقی کرده و سر انجام از آن پیروزمند و سربلند بیرون آمده است.

جای تأسف نیست که جمعی از برادران و فرزندان گرامی ما در واقعه 30 تیر جان خود را در راه حفظ سعادت و عظمت ملت ایران فدا کرده اند و با این فداکاری سرمایه افتخار جاوید برای خود و خاندان خویش انداخته اند.

جای تأسف موقعی خواهد بود که خدای ناخواسته ملت نتواند از این فداکاری های بی دریغ فرزندان خود نتیجه ای که لازم است به دست آورد و از این خون های مقدسی که ریخته شده بهره ای که شایسته است نتواند تحصیل کند، آن هم یقین دارم که با حس تشخیص و موقع شناسی ملت ایران هرگز پیش نیاید و آرزوی ما در حفظ استقلال و تجدید دوران مجد و عظمت دیرین این کشور باستانی هرچه زودتر تحقق پیدا کند.